

A86/41

1 december 1986.

SANCTIES TEGEN SYRIË WEGENS BOM OP HEATHROW (I).

Op 24 oktober 1986 veroordeelde een rechtbank in Londen de Jordaniër Nizar HINDAWI wegens een poging om op 17 april jl. een bom aan boord van een toestel van de Israëlische luchtvaartmaatschappij El Al te smokkelen. Wegens de Syrische betrokkenheid bij de zaak verbrak Londen onmiddellijk daarna de diplomatieke relaties met Damascus (vgl. Focus A86/37 dd. 27-10-1986).

Op verzoek van de Britten sprak de ministerraad van de EG tijdens een reguliere vergadering op 27 oktober in Luxemburg over eventueel gezamenlijk te nemen sancties. Omdat de ministers er niet uitkwamen volgde op 10 november in Londen nader beraad. Bij die gelegenheid besloten de Twaalf minus Griekenland tot afkondiging van enkele niet al te ingrijpende strafmaatregelen. Vervolgens maakte ook de Amerikaanse president REAGAN op 14 november enige sancties bekend, die evenwel door verschillende waarnemers als van weinig werkelijke betekenis werden aangemerkt.

Opvallend genoeg gingen de Europese en Amerikaanse maatregelen tegen Damascus minder ver dan de sancties die eerder in het jaar tegen Tripoli waren genomen. Deze terughoudendheid richting Syrië heeft ongetwijfeld te maken met de belangrijke rol die velen voor de Syriërs zien weggelegd in een gewenst vredesproces tussen de Arabieren en Israël en bij de oplossing van de Libanese perikelen. Het moet overigens duidelijk zijn dat de leiders in Damascus niet echt staan te trappelen om een werkelijke vrede te sluiten met zionisten en dienaren van het imperialisme in Israël en elders.

In dit stuk wordt kort ingegaan op de Syrische reacties op de jongste ontwikkelingen. In enkele vervolgrapporten zal aandacht worden geschonken aan reacties uit de Arabische wereld en uit het Oostblok.

SANCTIES TEGEN SYRIE WEGENS BOM OP HEATHROW (I).

De Syrische krant 'Al Thawrah' schreef op 25 oktober in een commentaar dat de rechterlijke macht in Groot Brittannië duidelijk onder invloed was geraakt van "de zionistische klik" die de justitie "naar willekeur opdrachten geeft". De Arabieren werden opgeroepen om de Engelsen aan het verstand te brengen dat hun vijandige houding niet ongestraft zou blijven*. Deze aansporing verhief de Syrische zaak natuurlijk wel erg gemakkelijk tot een algemeen Arabische aangelegenheid.

En Yassin RAJJUH, de Syrische minister van Voorlichting, liet weten dat de Britse regering de hele affaire in scene had gezet samen met de Israëliëse geheime dienst. Met die dienst was ook de gerechtelijke procedure en "de rest van de klucht" gecoördineerd. De door Londen uitgevaardigde sancties toonden volgens de minister dat de Britse regering inmiddels volledig was onderworpen aan druk van zionisten en imperialisten**.

De Syrische staatsradio liet zich in een commentaar wel zeer krijgshaftig uit. De Britse regering werd verweten zich te hebben aangesloten bij de Amerikaans-Israëliëse campagne tegen Syrië. Daarom zal zij de tol moeten betalen voor deze vijandige stap, die is gebaseerd op "leugens, valse beschuldigingen en opzettelijke provocaties ... Syrië vergoedt vriendschap met vriendschap, maar antwoordt op iedere agressieve daad naar eigen goedgeschik", zo waarschuwde de radio***.

EG-beraad op 27 oktober: Nog geen eindoordeel.

De uitkomst van dit beraad werd in Syrië begroet als "een grote politieke nederlaag" voor Groot Brittannië****. In de partijkrant 'Al Baath' werd Griekenland volop geprezen. Volgens het blad waren de Grieken niet door de knieën gegaan voor de pressie van Amerikanen, Britten en zionisten en hadden zij onverkort vastgehouden aan hun afwijzing van de beschuldiging dat Syrië betrokken zou zijn bij terroristische activiteiten*****.

EG-beraad op 10 november: Beperkte sancties.

Alhoewel de regering in Damascus natuurlijk niet ingenomen was met de door elf van de twaalf EG-landen afgekondigde strafmaatregelen, toonde zij zich verheugd over het achterwege blijven van de oorspronkelijk door de Britten gewilde krachtige sancties, zoals het terugroepen van ambassadeurs. In de Syrische pers werd zelfs opnieuw juichend gesproken van een politieke nederlaag voor Londen. In een door de Westduitse televisie uitgezonden vraaggesprek werd dit gevoel ook verwoord door vice-president Abdal-Halim KHADDAM*****.

Minister van Buitenlandse Zaken Farouk Al-SHAR' noemde het verbod op levering van wapens een hol gebaar. Volgens hem is het algemeen bekend dat de USSR en de socialistische landen de belangrijkste wapenleveranciers van zijn land zijn. De minister bleek voorts van mening te zijn dat de Westeuropese

---

* SANA (Damascus) dd. 25-10-1986
** Frankfurter Allgemeine Zeitung dd. 27-10-1986.
*** Nederlands Dagblad dd. 28-10-1986.
**** Radio Damascus dd. 28-10-1986.
***** SANA (Damascus) dd. 29-10-1986.
***** KUNA (Koeweit) dd. 12-11-1986.

regeringen niet waren overtuigd door het Britse bewijsmateriaal inzake de vermeende Syrische betrokkenheid bij terrorisme, maar dat zij tot hun besluit waren gekomen tengevolge van de zware druk waaraan zij waren blootgesteld* . Dezelfde bewindsman liet aan de pers weten dat zijn land geen tegenmaatregelen zou nemen omdat het besluit van de EG de verschillende Westeuropese regeringen voldoende ruimte liet om de eigen contacten met Damascus voort te zetten** . Ook nu was er weer lof voor de opstelling van Griekenland. Zo ontving vice-president KHADDAM op 12 november de Griekse ambassadeur om hem te prijzen met de houding van Athene dat "aan de eigen onafhankelijkheid had vastgehouden"*** .

President AL-ASSAD spreekt.

Op 16 november sprak president Hafez Al-ASSAD een vakbondscongres toe ter gelegenheid van het feit dat hij 16 jaar eerder de macht had overgenomen. In zijn rede riep hij de internationale gemeenschap op om een commissie in te stellen die het begrip terrorisme zou moeten definiëren. Hij was er vast van overtuigd dat dan wel duidelijk zou worden dat niet zijn land maar Israël, Amerika en Engeland volop in terroristische activiteiten waren verwickeld. Syrië steunde volgens hem alleen "verzet tegen bezetters" en "alle nationale bevrijdingsorganisaties". Vervolgens liet hij zijn spierballen zien toen hij zijn gehoor verzekerde dat Syrië "niet geterroriseerd of bang gemaakt kan worden", maar dat het anderen wel een lesje zal leren indien het nodig en gewenst mocht zijn**** .

---

* JANA (Tripoli) vanuit Damascus dd. 12-11-1986.
** Frankfurter Allgemeine Zeitung dd. 13-11-1986.
*** JANA (Tripoli) vanuit Damascus dd. 13-11-1986.
****NRC-Handelsblad dd. 17-11-1986.